

21

ירושלים, יח' בניסן תשל"ד
10 באפריל 1974

אל : שר המשפטים

מאת : שר החוץ

ביקשתי את היועץ המשפטי של משרד החוץ, ד"ר
מאיר רוזן, לעזור לי בגיבוש עמדותי בממשלה על ידי בירור כמה
צדדים משפטיים של "דו"ח אגרנט".

הנני שולח אליך את חוות דעתו של ד"ר מ. רוזן.

אני סבור כי ד"ר רוזן צודק גם לגבי פירוש סעיף 15 של
חוק וועדות חקירה, וגם בתחושתו כי לא הופנתה תשומת-לב מספקת
לכל המלומדים בני הסמכא בנוהג הקבינטי באנגליה.

בברכה,

אריה אלון

העחק: ראש הממשלה ✓

8/4/74

ס ו ד י
אישי בתכלית

אל : שר החוץ

מאת : היועץ המשפטי

כבוד השר,

הנדון : ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים
דין וחשבון חלקי מה- 1/4/74

- אהר קריאת הדו"ח החלקי, איבני משוכנע לגבי שתי סוגיות הנדונות בו :
- (1) הפירוש שניתן על-ידי הועדה לס' 15 לחוק ועדות החקירה, חשכ"ט - 1968.
 - (2) סוגית האחריות המניסטריאלית כפי שהיא מקובלת באנגליה.

1. ס' 15 לחוק ועדות החקירה קובע בין היתר :

15" (א) ראתה ועדת חקירה שפלוגי עלול להיפגע מן החקירה או מתוצאותיה, יודיע לו יושב ראש הועדה במה הוא עלול להיפגע ויעמיד לרשותו, בדרך שימצא לנכון, את חומר הראיות הנוגע לאותה פגיעה והנמצא בידי הועדה או בידי מי שהוטל עליו לאסוף חומר לפי סעיף 13.

(ב) אדם שהוצע לו כאמור בסעיף קטן (א) רשאי להתייצב לפני הועדה, אם בעצמו ואם על-ידי עורך-דין, להשמיע דברו ולחקור עדים, אף אם כבר העידו לפני הועדה, ורשאית הועדה להתיר לו להביא ראיות, ובכל בענין הפגיעה כאמור".

1.1 סבורני שטעו חברי הועדה בפירושו הנכון של הסעיף בכך שנתנו לו פירוש מצומצם ולא פירוש רחב. מי שקורא את הפסקה הראשונה של ס' 15 (א) יכול להגיע למסקנה שהכוונה היא לעתיד ולא לעבר. כלומר - אם רואה הועדה כבר בשלב מסויים כי מישהו עלול בעתיד להיפגע מהחקירה או תוצאותיה, הרי שבאותו שלב נוצרת זכותו של העלול להפגע להתגונן, להשמיע דברו ולחקור עדים.

1.2 לדבר זה יש חשיבות רבה מפני שאם בזהגים על-פי הפירוש הרחב בוצר עמות מירי בין המאשים והנאשם העומדים שניהם זה מול זה. עובדה מסייעת גם לעשיית צדק, מפני שטבעי להניח שהמאשים ייזהר בדבריו וישקול אותם היטב - כאשר הוא רואה שהנאשם ו/או עורך-דינו עומדים מולו.

1.3 חיזוק לדעתי זו אני מוצא בסעיף קטן (ב) לסעיף 15. שם נאמר כי אדם שהוצע לו כאמור בסעיף קטן א' "רשאי וכו'..." "אף אם העידו כבר לפני הועדה", כלומר - זהו היוצא מן הכלל ולא הכלל, מפני שבדרך כלל מעידים העדים בנוכחות העלול להפגע. מעידן בדו"ח ועדה אגדנט (עמדת 5 למטה) עולה כי לא כך נהגו.

2. סוגית האחריות המביסטריאלית באנגליה. אינני משוכנע שהועדה פרשה בכון את דעתם של גדולי המשפטנים באנגליה בנושא זה. - מצ"ב אני ממציא לכבוד השר הציטוטים המלאים בנושא זה בספרות משפטית שפורסמה לאחרונה בנושא זה :

2.1 O. Hood Phillips - Constitutional and Administrative Law - 1973. pp. 272 - 274.

2.2 E.C. WADE - G. PHILLIPS - Constitutional Law - Fifth ed. 1957. pp. 64-69.

2.3 ציטוט מדיון בפרלמנט הבריטי מ- 1966 כפי שהוא מצוטט בספרו של R. G. S. BROWN, Methoen, - The Administrative Process in Britain 1970.

2.4 ציטוט מספרו של GARNER - Administrative Law - Butterworth, London 1967, p. 30.

בענין אחריות מביסטריאלית.

2.5 ציטוט מספרו של WADE AND PHILLIPS - Constitutional Law, p. 67.

2.6 ציטוט מלא בסוגיה זו ממספרו של פרופ' א. רונינשטיין - "המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל" ע' 207 - 208.

3. ב ס י כ ו ם

מצ"ב סקירה המנוססת על אחד המקורות המצוטטים בדו"ח הועדה - באשר למצב המשפטיהאנגלי בסוגיה זו.